

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

5708 *Llei 5/2011, de 29 de març, d'Economia Social.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

El marc històric de naixement del concepte modern d'economia social s'estructura a través de les primeres experiències cooperatives, associatives i mutualistes que sorgixen des del final del segle XVIII i es desenrotllen al llarg del segle XIX en distints països d'Europa (Anglaterra, Itàlia, França o Espanya). A partir d'este concepte tradicional d'origen huitcentista que engloba les cooperatives, mutualitats, fundacions i associacions, es van anar succeint en la dècada dels anys setanta i huitanta del segle passat i en distints països europeus declaracions que caracteritzen la identificació de l'economia social entorn de distints principis. D'esta manera, a França la «Charte de l'économie sociale» definix el terme d'economia social com «el conjunt d'entitats no pertanyents al sector públic que, amb funcionament i gestió democràtics i igualtat de drets i deures dels socis, practiquen un règim especial de propietat i distribució dels guanys, emprant els excedents de l'exercici per al creixement de l'entitat i millora dels servicis a la comunitat». En este mateix sentit, el «Conseil Wallon de l'Économie Sociale» fa el mateix a Bèlgica.

En 1992 el Comité Econòmic i Social Europeu va presentar tres propostes de reglament d'estatuts de l'Associació Europea, de la Cooperativa Europea i de la Mutualitat Europea. D'estes iniciatives van arribar a terme el Reglament pel qual s'aprova l'Estatut de la Societat Cooperativa Europea (Reglament CE 1435/2003, del Consell, de 22 de juliol de 2003) i la Directiva per la qual es completa l'Estatut de la Societat Cooperativa Europea pel que fa a la implicació dels treballadors (Directiva 2003/72/CE, del Consell, de 22 de juliol). El Reglament caracteritza les cooperatives com a agrupacions de persones que es regixen per principis de funcionament específics diferents dels d'altres agents econòmics, caracteritzats per la primacia de la persona. Esta primacia de la persona es reflectix en disposicions específiques relatives a les condicions d'adhesió, renúncia i exclusió de les sòcies i els socis; en la regla una persona, un vot, i en la impossibilitat que els seus integrants exercisquen un dret sobre l'actiu de la societat cooperativa.

La Carta de Principis de l'Economia Social en 2002 de la Conferència Europea de Cooperatives, Mutualitats, Associacions i Fundacions (CEP-CEMAF), antecessora de l'actual associació europea d'economia social (Social Economy Europe), introdueix en el patrimoni comunitari un conjunt de principis que permeten plasmar una realitat diferenciada de les entitats de l'economia social, com ara la primacia de la persona i de l'objecte social sobre el capital, l'adhesió voluntària i oberta, el control democràtic pels seus integrants, la conjunció dels interessos de les persones usuàries i de l'interés general, la defensa i aplicació dels principis de solidaritat i responsabilitat, l'autonomia de gestió i independència respecte dels poders públics i el destí dels excedents a la consecució d'objectius a favor del desenrotllament sostenible, de l'interés dels servicis als seus integrants i de l'interés social. Esta realitat palpable i concreta ha transcendit posteriorment a l'àmbit comunitari en el mateix Parlament Europeu, per mitjà de l'Informe 2008/2250 (INI) de 26 de gener de 2009 o en el mateix Comité Econòmic i Social Europeu, a través de distints dictàmens, com a «economia social i mercat únic» l'any 2000, o més recentment el dictamen de «distints tipus d'empreses» de l'any 2009. A la llum del que s'ha exposat, el dret comparat

il·lustra, per tant, la tendència dels països a l'establiment d'un marc jurídic de suport i reconeixement de l'economia social com a activitat econòmica diferenciada que requereix d'accions substantives de suport i foment públic.

II

A Espanya, és d'interés destacar el substrat jurídic en què es fonamenten les entitats de l'economia social, que obté el més alt rang derivat dels articles de la Constitució Espanyola. Així ocorre en diversos articles que fan referència, de manera genèrica o específica, a alguna de les entitats d'economia social, com succeïx en l'article 1.1, en l'article 129.2 o la mateixa clàusula d'igualtat social de l'article 9.2, i altres articles concrets com el 40, el 41 i el 47, que plasmen el fort arrelament de les esmentades entitats en el text constitucional.

A partir de l'any 1990, a Espanya, l'economia social comença a tindre un reconeixement exprés per part de les institucions públiques, en ocasió de la creació de l'Institut Nacional de Foment de l'Economia Social (INFES) per la Llei 31/1990, de 27 de desembre. El dit institut va substituir l'antiga Direcció General de Cooperatives i Societats Laborals del Ministeri de Treball i Seguretat Social, i entre els seus objectius figurava el foment de les entitats d'economia social, i per això va crear en el seu si el Consell. Una vegada desaparegut l'Institut l'any 1997, les seues funcions van ser assumides per la Direcció General del Foment de l'Economia Social i del Fons Social Europeu. La Llei 27/1999, de 16 de juliol, de Cooperatives, incorpora el Consell per al Foment de l'Economia Social com a òrgan assessor i consultiu per a les activitats relacionades amb l'economia social, el qual va ser regulat pel Reial Decret 219/2001, de 2 de març, sobre organització i funcionament del Consell. Este Consell, per tant, es configura com la institució que dota de visibilitat el conjunt d'entitats de l'economia social.

Amb més motiu, i a causa de la descentralització competencial que caracteritza el sistema territorial de l'Estat, hi ha diverses normes substantives de les diferents entitats de l'economia social la regulació de les quals s'ubica també en l'àmbit autonòmic, de manera que donen lloc a l'existència d'institucions semblants en el si de les comunitats autònomes que reforcen la visibilitat institucional de les distintes entitats que s'incardinen en el mencionat sector.

Les societats cooperatives, en les seues distintes modalitats, i entre estes, les de treball associat, consum, vivenda, agràries, servicis, mar, crèdit, ensenyança, sanitàries, assegurances, de transport, les societats laborals, les associacions, fundacions i mutualitats, les empreses d'inserció, els centres especials d'ocupació, les societats agràries de transformació i les confraries de pescadors compartixen els principis orientadors de l'economia social. Totes estes entitats es veuen reflectides de manera directa o indirecta en els mencionats articles de la Constitució Espanyola i reuniten els principis que els atorguen un caràcter diferencial i específic respecte a un altre tipus de societats i entitats de l'àmbit mercantil. A més, hi ha una dinàmica viva de les entitats de l'economia social que fa que confluisquen distintes entitats singulars que també participen dels mateixos principis que les anteriors.

Este ric patrimoni es completa amb un catàleg d'entitats potencials que poden adscriure's a l'economia social, però sempre que les dites figures estiguen limitades als principis que determinen una peculiaritat intrínseca en valors i tinguen perfectament delimitada la seua configuració específica.

Hi ha diferents iniciatives destacables que coincidixen en la necessitat d'aprovar una Llei d'Economia Social. D'una banda, la demanda de la Confederació Empresarial Espanyola de l'Economia Social (CEPES) amb una proposta de text articulat i, d'altra banda, els treballs realitzats per la Subcomissió Parlamentària del Congrés dels Diputats, que va estar en funcionament des de març de l'any 2007 fins al final del dit any, l'objectiu dels quals era l'estudi de la situació de l'economia social a Espanya i proposar actuacions per a fomentar-la.

D'altra banda, la necessitat d'aprovar una Llei de l'Economia Social connecta directament amb els principis que inspira i els objectius que persegueix la Llei d'Economia Sostenible, en la mesura que l'economia social és, en certa manera, precursora del model

econòmic de desenvolupament sostenible i hi està compromesa, en la triple dimensió econòmica, social i mediambiental.

El Govern de la nació, per mitjà del Consell per al Foment de l'Economia Social i amb l'acord de CEPES, va designar una comissió independent de persones expertes, que l'octubre de 2009 va finalitzar els treballs d'elaboració d'estudi d'una Llei de l'Economia Social. Partint de l'informe de la mencionada comissió i de la proposta de CEPES, es va elaborar un text comú que compta amb el suport de gran part del sector. A més, en el procés d'elaboració del projecte han sigut informades les comunitats autònomes a través de la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals del dia 29 d'abril de 2010, i el mateix Consell per al Foment de l'Economia Social, que en la seua reunió plenària del dia 29 d'abril de 2010 va manifestar el seu acord majoritari amb el text.

III

L'objectiu bàsic de la llei és configurar un marc jurídic que, sense pretendre substituir la normativa vigent de cada una de les entitats que conforma el sector, supose el reconeixement i una millor visibilitat de l'economia social, atorgant-li més seguretat jurídica per mitjà de les actuacions de definició de l'economia social, establint els principis que han d'inspirar les distintes entitats que la formen. Partint d'estos principis, es recull el conjunt de les diverses entitats i empreses que integra l'economia social. Així mateix, es reconeix com a tasca d'interés general la promoció, l'estímul i el desenvolupament de les entitats de l'economia social i de les seues organitzacions representatives. A més, es preveu la importància de la interlocució dels poders públics amb les organitzacions que representen les diferents entitats que componen l'economia social, pròpies per la seua figura jurídica i activitat, se subratlla el paper que han d'exercir les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives del sector i es restaura, amb l'estructura jurídica més encertada, el Consell per al Foment de l'Economia Social com a òrgan assessor i consultiu vinculat al Ministeri de Treball i Immigració, el qual es vincula al sector per mitjà d'esta llei, ja que anteriorment estava incardinat en la legislació estatal de societats cooperatives.

El projecte de llei consta de nou articles, set disposicions addicionals, dos disposicions transitòries i quatre disposicions finals.

L'article 1 marca l'objecte de la llei; este és l'establiment d'un marc jurídic comú per al conjunt de les entitats que conformen el sector de l'economia social i de les mesures de foment que hi són aplicables; l'article 2, complint l'anterior, tracta sobre el concepte i denominació de l'economia social. L'article 3 fixa les entitats de l'economia social que actuen en l'Estat com a àmbit d'aplicació de la llei, però sense perjudi de les competències assumides per les comunitats autònomes.

L'article 4 presenta els quatre principis orientadors i comuns a totes les entitats de l'economia social, que són aquelles que recull l'article 5, bé siga per mitjà de la seua denominació directa i en els termes de l'apartat u, o bé per mitjà del procediment recollit en l'apartat dos de l'esmentat precepte. L'article 6 regula el catàleg d'entitats de l'economia social, que serà elaborat i actualitzat pel Ministeri de Treball i Immigració amb un informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, i no té en cap cas caràcter constitutiu.

L'article 7 recull els principis de representació de les entitats de l'economia social, i els criteris de representativitat de les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives. Per la seua banda, l'article 8 complix un altre dels objectes de la llei: el reconeixement del foment i difusió de l'economia social.

Finalment, l'article 9 regula en esta llei el Consell per al Foment de l'Economia Social, òrgan assessor i consultiu en la matèria, amb l'establiment de les seues funcions.

La disposició addicional primera regula la informació estadística sobre les entitats de l'economia social, i la disposició addicional segona es referix al finançament de les actuacions previstes en àmbit estatal.

La disposició addicional segona regula els mitjans de finançament de les actuacions de promoció, difusió i formació a què es referix l'article 8.3 i els del funcionament del Consell per al Foment de l'Economia Social.

La disposició addicional tercera aclaria la naturalesa de l'Organització Nacional de Cegos Espanyols (ONCE) com a corporació de dret públic, la normativa específica de la qual li conferix la consideració d'entitat singular d'economia social.

La disposició addicional quarta recull la necessitat que el Govern integre les empreses de l'economia social en les estratègies per a la millora de la productivitat.

La disposició addicional quinta estableix que el Govern enviarà al Congrés dels Diputats, en un termini de dos anys des de l'entrada en vigor de la llei, un informe sobre els efectes d'esta.

Hi ha dos disposicions transitòries. La disposició transitòria primera manté l'aplicació de la disposició addicional segona de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de Cooperatives, mentre no es desplegue reglamentàriament l'article 9.5 d'esta llei.

La disposició transitòria segona possibilita a les cooperatives de vivendes alienar o arrendar a tercers que no siguen socis les vivendes de la seua propietat iniciades amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present llei.

Per la seua banda, en la disposició final primera es determinen els títols competencials d'esta norma, que constituïx legislació bàsica dictada a l'empara de l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat les «bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica», excepte el que disposen els articles 8.3 i 9, que correspon a la competència d'autoorganització de l'Estat, així com el que preveu la disposició addicional primera, que s'empara en la competència exclusiva que atribueix a l'Estat l'article 149.1.31a de la Constitució, en matèria d'«estadística per a fins estatals».

La disposició final segona habilita el Govern perquè dicte les disposicions d'aplicació i desenrotllament necessàries.

Finalment, la disposició final quarta preveu una *vacatio legis* d'un mes, termini que es considera adequat perquè entre en vigor.

Article 1. *Objecte.*

La present llei té com a objecte establir un marc jurídic comú per al conjunt d'entitats que integren l'economia social, amb ple respecte a la normativa específica aplicable a cada una d'aquelles, així com determinar les mesures de foment a favor d'estes en consideració als fins i principis que els són propis.

Article 2. *Concepte i denominació.*

Es denomina economia social el conjunt de les activitats econòmiques i empresarials que en l'àmbit privat duen a terme aquelles entitats que, de conformitat amb els principis recollits en l'article 4, persegueixen bé l'interés col·lectiu dels seus integrants, bé l'interés general econòmic o social, o els dos.

Article 3. *Àmbit d'aplicació.*

Sense perjudi de les competències que puguen correspondre a les comunitats autònomes, l'àmbit d'aplicació d'esta llei s'estén a totes les entitats de l'economia social que actuen dins de l'Estat.

Article 4. *Principis orientadors.*

Les entitats de l'economia social actuen basant-se en els següents principis orientadors:

a) Primacia de les persones i del fi social sobre el capital, que es concreta en una gestió autònoma i transparent, democràtica i participativa, que prioritza la presa de decisions més en funció de les persones i les seues aportacions de treball i servicis prestats a l'entitat o en funció del fi social, que en relació amb les seues aportacions al capital social.

b) Aplicació dels resultats obtinguts de l'activitat econòmica principalment en funció del treball aportat i servici o activitat realitzada per les sòcies i socis o pels seus membres i, si és el cas, al fi social objecte de l'entitat.

c) Promoció de la solidaritat interna i amb la societat que afavorisca el compromís amb el desenrotllament local, la igualtat d'oportunitats entre hòmens i dones, la cohesió social, la inserció de persones en risc d'exclusió social, la generació d'ocupació estable i de qualitat, la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i la sostenibilitat.

d) Independència respecte als poders públics.

Article 5. *Entitats de l'economia social.*

1. Formen part de l'economia social les cooperatives, les mutualitats, les fundacions i les associacions que duguen a terme activitat econòmica, les societats laborals, les empreses d'inserció, els centres especials d'ocupació, les confraries de pescadors, les societats agràries de transformació i les entitats singulars creades per normes específiques que es regisquen pels principis que estableix l'article anterior.

2. Així mateix, podran formar part de l'economia social aquelles entitats que realitzen activitat econòmica i empresarial les regles de funcionament de les quals responguen als principis enumerats en l'article anterior i que siguen incloses en el catàleg d'entitats que estableix l'article 6 d'esta llei.

3. En tot cas, les entitats de l'economia social es regularan per les seues normes substantives específiques.

Article 6. *Catàleg d'entitats d'economia social.*

El Ministeri de Treball i Immigració, amb un informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, i en coordinació amb les comunitats autònomes, elaborarà i mantindrà actualitzat un catàleg dels diferents tipus d'entitats integrants de l'economia social, tenint en compte els principis que estableix la present llei i de manera coordinada amb els catàlegs existents en l'àmbit autonòmic.

Els catàlegs d'entitats d'economia social hauran de ser públics. La publicitat es farà efectiva per mitjans electrònics.

Article 7. *Organització i representació.*

1. Les entitats de l'economia social podran constituir associacions per a la representació i defensa dels seus interessos, i estes podran agrupar-se entre si d'acord amb el que preveu la seua normativa específica o, si és el cas, la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

2. Les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives seran les que complisquen els requisits següents:

a) Agrupar almenys la majoria de tipus d'entitats que inclou l'article 5 de la present llei.

b) Representar, almenys, el vint-i-cinc per cent del total de les empreses o entitats associades directament, o a través d'organitzacions intermèdies, a les confederacions intersectorials que concórreguen al procediment de representativitat, sempre que les dites confederacions complisquen el requisit de la lletra a).

c) Representar, en almenys la majoria dels tipus d'entitats de l'article 5 que agrupe la corresponent confederació, com a mínim el quinze per cent del total de les entitats o empreses de cada tipus associades a les confederacions intersectorials que concórreguen al procediment de representativitat, i es consideren concurrents aquelles confederacions que hagen complit els requisits de les lletres a) i b).

3. Les confederacions intersectorials d'àmbit estatal representatives tindran representació en els òrgans de participació institucional de l'Administració General de l'Estat que s'ocupen de les matèries que afecten els seus interessos econòmics i socials. De la mateixa manera, tindran representació en els òrgans de l'Administració General de l'Estat les organitzacions d'àmbit estatal que agrupen majoritàriament les entitats de l'economia social en totes aquelles activitats de representació que en siguen pròpies per la seua naturalesa jurídica i activitat.

4. Així mateix, les organitzacions, federacions o confederacions representatives de cada comunitat autònoma tindran representació en els òrgans de participació institucional

de les administracions de les comunitats autònomes que s'ocupen de les matèries que afecten els seus interessos econòmics i socials, en la forma en què siga previst per les comunitats autònomes.

Article 8. Foment i difusió de l'economia social.

1. Es reconeix com a tasca d'interés general la promoció, l'estímul i el desenvolupament de les entitats de l'economia social i de les seues organitzacions representatives.

2. Els poders públics, en l'àmbit de les seues competències respectives, tindran com a objectius de les seues polítiques de promoció de l'economia social, entre altres, els següents:

a) Remoure els obstacles que impedisquen l'inici i el desenvolupament d'una activitat econòmica de les entitats de l'economia social. Per a això, es prestarà una atenció especial a la simplificació de tràmits administratius per a la creació d'entitats de l'economia social.

b) Facilitar les diverses iniciatives d'economia social.

c) Promoure els principis i valors de l'economia social.

d) Promoure la formació i la readaptació professional en l'àmbit de les entitats de l'economia social.

e) Facilitar l'accés als processos d'innovació tecnològica i organitzativa als emprenedors de les entitats d'economia social.

f) Crear un entorn que fomente el desenvolupament de les iniciatives econòmiques i socials en el marc de l'economia social.

g) Implicar les entitats de l'economia social en les polítiques actives d'ocupació, especialment en favor dels sectors més afectats per la desocupació, dones, joves i parats de llarga duració.

h) Introduir referències a l'economia social en els plans d'estudi de les diferents etapes educatives.

i) Fomentar el desenvolupament de l'economia social en àrees com el desenvolupament rural, la dependència i la integració social.

3. Correspondrà al Govern, per a l'aplicació d'esta llei, amb caràcter general, a través del Ministeri de Treball i Immigració, impulsar en el seu àmbit la realització de les actuacions de promoció, difusió i formació de l'economia social, sense perjudic de les facultats d'altres departaments ministerials en relació amb l'activitat econòmica, empresarial i social que duguen a terme les entitats d'economia social per al compliment del seu objecte social.

4. En el desenvolupament de les activitats de foment de l'economia social es respectaran les competències de les comunitats autònomes. Des de l'Administració General de l'Estat s'impulsaran els mecanismes de cooperació i col·laboració amb les administracions autonòmiques que siguen necessaris per a dur a terme les activitats de foment de l'economia social.

Article 9. Consell per al Foment de l'Economia Social.

1. El Consell per al Foment de l'Economia Social es regirà pel que disposa esta llei, i es configura com a òrgan assessor i consultiu per a les activitats relacionades amb l'economia social, integrat, a través del Ministeri de Treball i Immigració, en l'Administració General de l'Estat, sense que participe en l'estructura jeràrquica d'esta. Actuarà com un òrgan de col·laboració, coordinació i interlocució de l'economia social i l'Administració General de l'Estat.

2. De conformitat amb les competències atribuïdes, i d'acord amb l'àmbit d'esta llei, tindrà les funcions següents:

a) Emetre informe sobre el projecte de qualsevol disposició legal o reglamentària que afecte entitats de l'economia social i col·laborar en la seua elaboració.

b) Elaborar els informes que sol·liciten el Ministeri de Treball i Immigració i la resta de departaments ministerials.

c) Evacuar un informe previ, de conformitat amb l'article 6 d'esta llei, en l'elaboració i l'actualització del catàleg d'entitats de l'economia social del Ministeri de Treball i Immigració.

- d) Informar sobre els programes de desenrotllament i foment de l'economia social.
- e) Realitzar estudis i informes sobre qüestions i problemes que afecten l'economia social i, en especial, sobre el reforç del coneixement, la presència institucional i la projecció internacional de l'economia social.
- f) Vetllar per la promoció dels principis orientadors d'esta llei i perquè es respecten.
- g) Emetre un informe previ a l'adopció de les mesures d'informació estadística de les entitats d'economia social en els termes de la disposició addicional primera d'esta llei.
- h) Totes les altres funcions i competències que li atribuïsquen disposicions legals i reglamentàries.

3. El Consell per al Foment de l'Economia Social estarà format per representants de l'Administració General de l'Estat, de les administracions autonòmiques, de l'associació d'entitats locals més representativa, de les confederacions intersectorials representatives d'àmbit estatal, així com de les entitats sectorials majoritàries de l'economia social, referides en l'article 5 d'esta llei, que no estiguen representades per les esmentades confederacions intersectorials, de les organitzacions sindicals més representatives i per cinc persones de reconegut prestigi en l'àmbit de l'economia social designades pel Ministeri de Treball i Immigració.

4. La presidència del Consell per al Foment de l'Economia Social correspondrà a la persona titular de la Secretaria d'Estat d'Ocupació.

5. El funcionament i la composició del Consell serà objecte de desplegament reglamentari, i s'ajustarà al que disposen sobre òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat.

Disposició addicional primera. *Informació estadística sobre les entitats de l'economia social.*

El Ministeri de Treball i Immigració adoptarà, en col·laboració i coordinació amb els departaments ministerials i les administracions que puguen tindre competència en matèria registral de les entitats de l'economia social, i amb un informe previ del Consell per al Foment de l'Economia Social, les mesures necessàries per a garantir una informació estadística de les esmentades entitats així com de les seues organitzacions de representació, actualitzada periòdicament i ajustada, en la seua classificació, al catàleg previst en l'article 6 d'esta llei.

Disposició addicional segona. *Finançament.*

L'impuls de les actuacions de promoció, difusió i formació a les quals es referix l'article 8.3, així com el funcionament del Consell per al Foment de l'Economia Social previst en l'article 9, es finançaran amb els crèdits que el Ministeri de Treball i Immigració tinga efectivament disponibles per a l'exercici 2010, sense que puguen suposar un augment net de gasto, d'acord amb el que estableix el Pla d'Acció Immediata per a 2010 i, per a exercicis successius, el Pla d'Austeritat de l'Administració General de l'Estat 2011-2013.

L'Administració General de l'Estat pot acordar amb les comunitats autònomes el foment de determinades actuacions de promoció i difusió de l'economia social o de la formació en este àmbit, i establirà a este efecte els oportuns convenis de col·laboració on es concretaran els recursos que s'hi aporten.

Disposició addicional tercera. *Ordenació jurídica de l'ONCE com a entitat singular.*

Als efectes previstos en l'apartat 1 de l'article 5 d'esta llei, l'Organització Nacional de Cegos Espanyols (ONCE) és una organització singular d'economia social, que ajusta la seua ordenació i funcionament al que preveuen les lleis, així com la normativa específica d'aplicació, constituïda bàsicament pel Reial Decret 358/1991, de 15 de març, de reordenació de l'ONCE i els seus estatuts vigents; els trets bàsics i genuïns de la qual,

relatiu a la seua activitat econòmica i empresarial, així com a la seua naturalesa d'operador de joc de reconegut prestigi, es plasmen en esta disposició addicional.

L'ONCE és una corporació de dret públic de caràcter social; que es regix per la seua normativa específica pròpia i els fins socials de la qual es dirigixen a la consecució de l'autonomia personal i la integració plena de les persones cegues i amb deficiència visual greu; per mitjà de la prestació de servicis socials, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar i d'autoorganització; que té una activitat social, econòmica i empresarial caracteritzada pels principis i valors de la solidaritat, l'absència de finalitat lucrativa i l'interés general; que exercix en tot el territori espanyol funcions delegades de les administracions públiques, sota el protectorat de l'Estat; i que, per al finançament dels seus fins socials, gaudix d'un conjunt d'autoritacions públiques en matèria de joc.

Disposició addicional quarta. *Integració de les empreses de l'economia social en les estratègies per a la millora de la productivitat.*

El Govern tindrà en compte les característiques especials de les empreses de l'economia social en les seues estratègies de millora de la productivitat i la competitivitat empresarial.

Disposició addicional cinquena. *Informe del Govern.*

El Govern, en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'esta llei, remetrà al Congrés dels Diputats un informe on s'analitzaran i avaluaran els efectes i les conseqüències de l'aplicació del contingut d'esta llei.

Disposició addicional sexta. *Exercici d'activitats sanitàries per titulats universitaris de llicenciat en Psicologia o graduat en l'àmbit de la Psicologia.*

1. En el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'esta llei, el Govern remetrà a les Corts Generals un projecte de llei que regule l'activitat de la Psicologia Sanitària com a professió sanitària titulada i regulada, i definirà les condicions d'accés a l'esmentada professió i les funcions que se li reserven.

2. Transitòriament, fins a l'entrada en vigor de la llei prevista en l'apartat anterior, els qui tinguen el títol de llicenciat en Psicologia o algun dels títols de graduat en l'àmbit de la Psicologia que figuren inscrits en el Registre d'Universitats, Centres i Títols com adscrits a la branca de coneixement de Ciències de la Salut, podran exercir activitats sanitàries, sempre que acrediten haver adquirit una formació específica a través d'alguna de les vies següents:

a) Per haver superat els estudis de graduat/licenciat, seguint un itinerari curricular qualificat per la seua vinculació amb l'àrea docent de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològics, o amb la Psicologia Clínica i de la Salut.

b) Per haver adquirit una formació complementària de postgrau no inferior a 400 hores (o el seu equivalent en crèdits europeus), de les quals, almenys 100, tindran caràcter pràctic, vinculada a les àrees mencionades en la lletra a) anterior.

3. L'acreditació de trobar-se en alguna de les situacions previstes en l'apartat anterior permetrà sol·licitar la inscripció de consultes o gabinets de psicologies en el corresponent registre de centres, servicis i establiments sanitaris.

4. Els psicòlegs que duen a terme la seua activitat en centres, establiments i servicis del Sistema Nacional de Salut, o que hi estan concertats, per a fer efectives les prestacions sanitàries derivades de la cartera de servicis comuns d'este que corresponguen als esmentats professionals, tant en l'àmbit de l'atenció primària com en el de l'especialitzada, hauran d'estar en possessió del títol oficial de Psicòleg Especialista en Psicologia Clínica al qual es referix l'apartat 3 de l'annex I del Reial Decret 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es despleguen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada.

Disposició addicional setèima. *Programa d'impuls de les entitats d'economia social.*

El Govern aprovarà, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'esta llei, un programa d'impuls de les entitats d'economia social, amb una atenció especial a les d'arrelament singular en el seu entorn i a les que generen ocupació en els sectors més desfavorits. Este programa, entre altres, reflectirà les mesures següents:

1r Amb la consulta prèvia a les entitats representatives de l'economia social, del Consell per al Foment de l'Economia Social i de les comunitats autònomes, revisarà la normativa necessària per a eliminar les limitacions de les entitats de l'economia social, de manera que estes puguen operar en qualsevol activitat econòmica sense traves injustificades.

2n Amb la consulta prèvia a les entitats representatives de l'economia social, del Consell per al Foment de l'Economia Social i de les comunitats autònomes, remetrà a les Corts un projecte de llei que actualitze i revise la Llei 4/1997, de 24 de març, de Societats Laborals.

3r Amb la consulta prèvia a les entitats que realitzen acció social, revisarà la normativa de desplegament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, que li és d'aplicació, amb l'objecte de simplificar els procediments que s'hi regulen.

Disposició transitòria primera. *Règim transitori aplicable del Consell per al Foment de l'Economia Social.*

Fins a l'entrada en vigor del desplegament reglamentari previst en l'article 9.5 d'esta llei, el Consell per al Foment de l'Economia Social es regirà pel que disposa la disposició addicional segona de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de Cooperatives.

Disposició transitòria segona. *Cooperatives de vivendes.*

Sense perjudi del que disposa l'article 89.4 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de Cooperatives, les cooperatives de vivendes podran alienar o arrendar a tercers que no siguen socis les vivendes de la seua propietat iniciades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei. En este supòsit, l'alienació o l'arrendament de les vivendes i les seues condicions generals han d'haver sigut acordades prèviament per l'Assemblea General. Addicionalment, estes operacions amb tercers que no siguen socis podran arribar com a límit màxim al 50 per cent de les realitzades amb els socis. L'Assemblea General acordarà també el destí de l'import obtingut per l'alienació o l'arrendament.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Esta llei constituïx legislació bàsica dictada a l'empara de l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribuïx a l'Estat les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica. No obstant això, no tindran caràcter bàsic:

a) Els continguts d'esta llei que fan referència a l'organització i el funcionament d'òrgans de l'Estat o d'òrgans adscrits a l'Administració de l'Estat: article 8.3 i article 9.

b) La disposició addicional primera que s'incardina en l'article 149.1.31a de la Constitució, que atribuïx a l'Estat la competència en matèria d'estadística per a fins estatals.

Disposició final segona. *Habilitació al Govern.*

Es faculta el Govern per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'esta llei en l'àmbit de les seues competències.

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny.*

El text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, queda modificat en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 1 de la disposició addicional vint-i-cinc, que queda redactat en els termes següents:

«1. La tramitació de les prestacions i la resta d'actes en matèria de Seguretat Social, incloent-hi la protecció per desocupació, que no tinguen caràcter recaptatori o sancionador, s'ajustarà al que disposa la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, amb les especialitats que s'hi preveuen per a estos actes quant a impugnació i revisió d'ofici, així com amb les que estableixen esta disposició addicional, la disposició addicional cinquanta d'esta llei o altres disposicions que hi siguen aplicables.»

Dos. Es modifiquen els apartats 2 i 4 de la disposició addicional cinquanta, que queden redactats en els termes següents:

«2. Les notificacions dels actes administratius que porten causa o es dicten com a conseqüència de les dades que hagen de comunicar-se electrònicament a través del sistema RED, realitzades als autoritzats per a l'esmentada transmissió, s'efectuaran obligatòriament per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics en la seua electrònica de la Seguretat Social, i seran vàlides i vinculants a tots els efectes legals per a les empreses i subjectes obligats als qui es referisquen les esmentades dades, llevat que estos últims hagen manifestat la seua preferència perquè l'esmentada notificació en seua electrònica se'ls efectue directament a ells o a un tercer.»

«4. En els supòsits previstos en l'article 59.5 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, les notificacions que no hagen pogut realitzar-se en la seua electrònica de la Seguretat Social o en el domicili de l'interessat, d'acord amb el que s'ha indicat en els apartats anteriors, es practicaran exclusivament en el tauler d'edictes i anuncis de la Seguretat Social situat en l'esmentada seua electrònica, i no en serà procedent la publicació per cap altre mitjà.

Transcorreguts vint dies naturals des que la notificació s'haja publicat en el tauler d'edictes i anuncis de la Seguretat Social, s'entendrà que esta ha sigut practicada, i es donarà per complit l'esmentat tràmit i el procediment continuarà.

El tauler d'edictes i anuncis de la Seguretat Social serà gestionat per la Secretaria d'Estat de la Seguretat Social. La pràctica de la notificació en este tauler s'efectuarà en els termes que determine una orde del Ministeri de Treball i Immigració.»

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Esta llei entrarà en vigor al mes de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 29 de març de 2011.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO